

СЕКЦИЈА ЗА ЗООНОЗЕ
СРПСКО ВЕТЕРИНАРСКО ДРУШТВО
ВЕТЕРИНАРСКИ СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИ ИНСТИТУТ „ШАБАЦ“
ФАКУЛТЕТ ВЕТЕРИНАРСКЕ МЕДИЦИНЕ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

**XXVI СИМПОЗИЈУМ
ЕПИЗООТИОЛОГА И ЕПИДЕМИОЛОГА
(XXVI Епизоотиолошки дани)**

**XXVI SYMPOSIUM OF EPIZOOTIOLOGIST
AND EPIDEMIOLOGIST**

**ЗБОРНИК
КРАТКИХ САДРЖАЈА
- BOOK OF ABSTRACTS -**

**Хотел "Royal Spa" – Бања Ковиљача
10 - 12. април 2024. год.**

Издавач / Publisher

Српско ветеринарско друштво / Serbian Veterinary Society
Секција за зоонозе / Section for Zoonoses
Београд / Belgrade

за Издавача / for the Publisher

Проф др Милорад Мириловић

Главни и одговорни уредник / Editor in Chief

Др Тамаш Петровић, научни саветник

Технички уредник / Technical Editor

Др Тамаш Петровић, научни саветник

Штампа / Printed

SAGITTARIUS D.O.O. Суботица

Година издања / Year: 2024

Тираж / Copies: 250 примерака

ISBN-978-86-83115-52-5

МОРФОЛОШКЕ МАНИФЕСТАЦИЈЕ ЛИСТЕРИОЗЕ КОД РАЗЛИЧИТИХ ЖИВОТИЊСКИХ ВРСТА

Слађан Нешић^{1*}, Дарко Маринковић¹, Владимир Кукољ¹, Ивана Вучићевић¹,
Милан Аничич¹, Сања Алексић-Ковачевић¹

¹ Факултет ветеринарске медицине, Универзитет у Београду, Београд, Србија

* Аутор за кореспонденцију: sladjan@vet.bg.ac.rs

Кратак садржај

Листерิโอза је обољење људи и животиња изазвано бактеријама из рода *Listeria*, штапићастог облика, димензија 0,5 µm x 1-2 µm. То су мале грам-позитивне неспорулирајуће бактерије, факултативни анаероби, убиквитарни микроорганизми у спољашњој средини, а када се нађу у домаћину имају адаптивне механизме који им омогућавају брзо умножавање. Такође, ови механизми омогућавају искоришћавање ресурса домаћина у циљу умножавања, ширења од ћелије до ћелије тако да у том процесу избегавају имуни систем без оштећења ћелија домаћина. Род *Listeria* обухвата 17 признатих врста: *L. monocytogenes*, *L. ivanovii*, *L. grayi*, *L. innocua*, *L. seeligeri*, *L. welshimeri*, *L. marthii*, *L. fleischmannii*, *L. floridensis*, *L. aquatica*, *L. newyorkensis*, *L. cornellensis*, *L. rocourtiae*, *L. weihenstephanensis*, *L. grandensis*, *L. riparia*, и *L. booriae*. Бактерије из рода *Listeria* су изоловане из више од 50 домаћих и дивљих животињаа проузрокују различите облике болести у зависности од врсте домаћина.

Животиње се најчешће заражавају уношењем контаминиране хране као што су: силажа, сирово млеко, месо и риба. Код животиња инфекција је углавном субклиничка, али инвазивне врсте *Listeria* могу изазвати спорадичне или масовне инфекције животиња са клиничком манифестацијом. Клиничка манифестације болести се најчешће среће код домаћих преживара и људи, мада су повремени случајеви описани код живине, свиња, зечева и других врста.

Најзначајније патогене врсте бактерија из рода *Listeria* су *L. monocytogenes*, *L. ivanovii*, *L. grayi*, *L. innocua*, које код животиња проузрокују абортусе, септикемична стања, запаљење мозга (*encefalitis*) и вимена, некротичне промене у јетри. Свакако је од посебног значаја нервна форма листериозе која се карактерише нервним симптомима попут тетуррајућег хода, мањегног кретања, губитка равнотеже, конвулзија, некоординисаних покрета и смртног исхода. Макроскопске промене централног нервног система обухватају замућење и хиперемију можданица и замућење цереброспиналне течности. Микроскопске промене су најизраженије у можданом стаблу и малом мозгу и карактеришу се истовременим присуством периваскуларног мононуклеарног инфилтрата и некротичним променама уз присуство неутрофилних гранулоцита у форми микроапсеса. Ове промене се карактеришу као комбиновани гнојно-негнојни енцефалитис.

Кључне речи: млади пси, тумори, расна дистрибуција, СЗО класификација

Захвалница: Рад је подржан средствима Министарства науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије (Уговор број 451-03-47/2023-01/200143)

Invited lecture

MORPHOLOGICAL MANIFESTATIONS OF LISTERIOSIS IN DIFFERENT ANIMAL SPECIES

Slađan Nešić^{1*}, Darko Marinković¹, Vladimir Kukulj¹, Ivana Vučićević¹,
Milan Aničić¹, Sanja Aleksić-Kovačević¹

¹ Faculty of Veterinary Medicine, University of Belgrade, Belgrade, Serbia

* Corresponding author: sladjan@vet.bg.ac.rs

Summary

Listeriosis is a disease of humans and animals caused by bacteria from the genus *Listeria*, which are small rod-shaped bacteria, measuring 0.5 µm x 1-2 µm. They are gram-positive bacteria, facultative anaerobes and non-sporulating. Bacteria from the genus *Listeria* are ubiquitous microorganisms in the external environment, and when they are found in the host, they have adaptive mechanisms that allow them to multiply rapidly. These microorganisms have developed numerous mechanisms to attack and exploit the host's resources for replication, cell-to-cell spread, and evading the immune system without damaging host cells. The genus *Listeria* includes 17 recognized species: *L. monocytogenes*, *L. ivanovii*, *L. grayi*, *L. innocua*, *L. seeligeri*, *L. welshimeri*, *L. marthii*, *L. fleischmannii*, *L. floridensis*, *L. aquatica*, *L. newyorkensis*, *L. cornellensis*, *L. rocourtiae*, *L. weihenstephanensis*, *L. grandensis*, *L. riparia*, and *L. booriae*. *Listeria* have been isolated from more than 50 animal species, both domestic and wild, and cause different forms of disease depending on the host.

Animals are most often infected by ingesting contaminated food such as: silage, raw milk, meat and fish. In animals, infections are mostly subclinical, but invasive species of *Listeria* can cause sporadic or outbreaks, which manifestation as well as infections of animals with clinical manifestations. Clinical manifestations of the disease are most often found in domestic ruminants and humans, although occasional cases have been reported in poultry, pigs, rabbits and other species.

The most important pathogenic species of *Listeria* bacteria are *L. monocytogenes*, *L. ivanovii*, *L. grayi*, *L. innocua*, which in animals cause abortions, septicemic conditions, encephalitis and inflammation of udder. Nervous form of listeriosis is of particular importance, and it is characterized by nervous symptoms such as staggering gait, circling, loss of balance, convulsions, uncoordinated movements and death. Macroscopic changes of the central nervous system include blurred appearance and hyperemia of the meninges and turbidity of the cerebrospinal fluid. Microscopic changes are most pronounced in the brainstem and cerebellum and are characterized by the simultaneous presence of perivascular mononuclear infiltrate and necrotic changes with the presence of neutrophil granulocytes in the form of microabscesses. These changes are characterized as combined purulent-non-purulent encephalitis.

Key words: young dogs, tumors, breed distribution, WHO classification

Acknowledgments: The study was supported by the Minister of Science, Technological Development and Innovation of the Republic of Serbia (Contract number 451-03-47/2023-01/200143)

CIP - Каталогизација у публикацији - Народна библиотека Србије,
Београд

636.09:616(048)

СИМПОЗИЈУМ епизоотиолога и епидемиолога (26 ; 2024 ; Бања Ковиљача)
Зборник кратких садржаја = Book of Abstracts / XXVI Симпозијум
епизоотиолога и епидемиолога (XXVI Епизоотиолошки дани), Бања
Ковиљача 10 - 12. април 2024. год. ; [главни и одговорни уредник
Тамаш Петровић];

[организатор] Секција за зоонозе, Српско ветеринарско друштво,
Ветеринарски специјалистички институт "Шабац", Факултет ветеринарске
медицине Универзитета у Београду. - Београд:

Српско ветеринарско друштво, Секција за зоонозе, 2024 (Суботица:
Sagittarius). - 197 стр. ; 24 cm

Кор. насл. - Тираж 250. - Апстракти упоредо на срп. и енгл. језику.

ISBN 978-86-83115-52-5

1. Секција за зоонозе СВД (Београд) 2. Ветеринарски специјалистички
институт "Шабац" (Шабац), 3. Факултет ветеринарске медицине
Универзитета у Београду (Београд).

а) Ветеринарска епизоотиологија - Апстракти

COBISS.SR-ID 141341705